

EL CARRER

PERIÒDIC CATALÀ D'ESQUERRA

Portantveu del Centre d'Esquerra - Estat Català

14 desembre 1931. — Primer aniversari de l'assassinat, per l'Espanya catòlica i borbònica, de Galán i García Hernández; nosaltres ens descobrim davant aquests dos noms gloriosos.

Redacció i Administració:
Rambla Macià, 40

15 cèntims

Any 2

Vilanova i Geltrú, 15 desembre 1931

Núm. 13

Dels articles publicats amb o sense signatura en són responsables els seus autors

AVÍS - El Comitè polític del Centre d'Esquerra-Estat Català ha organitzat una tanda de conferències polítiques i culturals, la inauguració de les quals tindrà lloc al nostre centre el propinent divendres, dia 18, a les deu de la nit, a càrrec del ferm nacionalista Dr. Remigi Juncà, el qual parlarà sobre el tema: «La història de Catalunya i el moment actual».

A l'esmentat acte queden convidats tots els socis de l'entitat, grup editor i subscriptors d'EL CARRER.

CRONICA QUINZENAL

SEGUINT EL CAMÍ

Els qui ens hem llançat a la lluita periodística, militants tots d'Estat Català, tenim oberts davant nostre una colla de camins, i mancaríem imperdonablement si no assenyaléssim al poble, el que al nostre jui pot conduir-lo a la seva reivindicació definitiva. Cenyint-nos a la nostra vila, que és allà on particularment dirigim el nostre periòdic, tenim per un costat la bella perspectiva d'una colla de companys, joves, inquiets, que són una veritable prometença per l'avenir polític, cultural i social de Vilanova; al centre els indiferents, els irresponsables, els quals els seus «papàs» prefereixen es dediquin enganyant les filles de llurs amics que es fiquin en política; a l'altra part una colla de polítics moralment atrofiats, pupins, lliguers i també republicans, els quals els és indiferent les llibertats del nostre poble i estan sempre disposats a canviar de partit quan del seu millorament particular es tracta. Les orientacions modernes de la política, les hores de responsabilitat social que vivim, per ells, no compten, i com si encara fossim en aquells temps, no pas massa llunyans, en què un senyor era amo de voluntats i consciències, segueixen una política obstaculitzadora a tota idea noble i generosa, mercès a les seves tàctiques de baixa conxorxa i de capelleta.

Tenim, doncs, molta feina a fer dintre de casa i enllà de casa; és l'hora per als homes de consciència de la màxima responsabilitat; és l'hora d'elaborar l'esdevenidor del nostre poble; és l'hora de llançar-nos a la palestra per la justícia social; és l'hora de lluitar pel reconeixement de l'Estat Català; és l'hora de la llibertat.

Nosaltres, els homes d'Estat Català, som un grup polític compost d'obrers, els quals, tal com diu el nostre cabdill Francesc Macià, volem que la llibertat de Catalunya vagi aparellada de les llibertats socials.

Vilanova al seu Fill predilecte Francesc Macià i Llusà

La història, a través dels temps, ens dona l'experiència que tan sols aquells que han reeixit amb alguna cosa passen a formar la sardana dels immortals; no tan sols s'immortalitzen els autors de llurs fets o obres, si que també tot allò que els volta, que toquen o bé que estimen, i és comprovat que els que ajuden a immortalitzar els homes són els seus més grans adversaris.

Vilanova, mentre hi hagi un trosset de Catalunya amb quiscun català que bategui dins son cor l'esperit de la seva raça, serà immortal; i també en totes les parts del món, mentre hi quedi un home que vulgui preocupar-se dels grans esdeveniments de les pàtries oprimides, restarà en la història el nom d'aquest poble fundat pel gran rei de la Unitat Catalana, En Jaume I (el Conqueridor), quin poble és el breçol del primer President de la República Catalana després de l'opressió dels fatídics Borbons.

Aquest home, per les seves gestes, apar llegendari, però que és carn i ossos com nosaltres, i que els seus setanta dos anys omplen la seva vida d'accions nobles. Vilanova, el dia 29 del passat, va tributar-li l'homenatge més gran. L'Ajuntament en incorporació, les societats i el poble, va atorgar-li oficialment el nomenament de Fill predilecte i posar el seu nom a la Rambla més important.

Tots els actes celebrats en homenatge a D. Francesc Macià varen constituir una veritable manifestació popular. En la sala de sessions de l'Ajuntament va tenir lloc l'entrega del pergami que és obra de l'artista nostrat N'Enric C. Ricart. Van ésser moments de joia per tots. El senyor Macià remercià tant aquest nomenament que digué parlant amb el poble que estimava més aquesta distinció que l'ésser President de la Generalitat.

A la façana que dona a la Rambla de la casa que hi ha instal·lada la Caixa d'Estalvis de la Generalitat, va descobrir-se la placa, pulcrament cisellada per l'escultor enamorat de la nostra platja, En Joan Rebull, en mig d'un entusiasme delirant, que el nostre Patrici agrària de cor, visques, cant, música, i un gran parlament d'en Puig i Ferrater anava dedicat a D. Francesc.

* * *

En el Foment del Treball va celebrar-se el dinar íntim, en el que hi assistiren, a més d'un crescut nombre de personalitats foranes, els regidors i representants de les societats locals, com també de foranes, bon nombre de vilanovins, encara que de diverses idees polítiques i socials. Només podia ajuntar en un acte així, l'Avi que aplega tots els seus néts al voltant de la taula; sols aquest home podia fer que es partissin la sal i el pa amb vera germanor branques tan distintes, però que les unia un sol cos: l'honoradesa d'un home.

En destapar-se el xampany, el senyor Morgades va aixecar-se i va dir que en nom de la Comissió saludava a D. Francesc Macià i va comunicar tots els oradors que havien de fer ús de la paraula.

El senyor Segalà parlà en nom d'Estat Català, fent relació de com va realitzar-se la subscripció popular de la placa i esmentant que els homes d'Estat Català, per fer l'homenatge i iniciar la placa, no vàrem haver d'esperar que D. Francesc fos President de l'Esquerra ni molt menys President de la Generalitat. Invita a l'homenatjat a que quan vulgués podia anar a prendre possessió del nostre Centre del qual n'és President Honorari.

L'Alcalde de Sitges brindà en nom de l'Ajuntament i el poble que ell representa.

El senyor Fons, en representació de la «Comarcal del Penedès», invità a totes les societats polítiques republicanes de la comarca que entressin a formar part de l'Esquerra, més especialment, aquests braus joves d'Estat Català, perquè així siguin ben aviat un fet les llibertats de Catalunya.

L'advocat senyor Ballester feu constar que encara que el separin diferents punts d'idees del senyor Macià, que es troba en aquell acte per brindar en honor d'un fill de Vilanova, que en les lluites que ha tingut de sostenir per les seves fermes conviccions en el fràgil terreny de la política, no n'ha sortit mai tacada la seva honoradesa.

El senyor Juncà, metge de Cubelles (col·laborador d'EL CARRER), manifestà que ell no havia de parlar, perquè no representa a ningú, però ja

que l'invitaven, parlaria en nom propi. Descriu de manera vibrant tal com ell veu a l'homenatjat; recordà passos de Prats de Molló, quan amb la lluita desigual i donant la cara, volia entrar a Catalunya per alliberar-la, fent constar també que llavors molts homes que ara li fan l'amic li van dir boig i el combatien. Jo no veig en D. Francesc, digué, al President de la Generalitat, sinó al gran rebel.

El diputat senyor Ventosa i Roig diu que hem de treballar per la prosperitat de la República Espanyola; elogià les virtuts del senyor Macià i pregà que l'item, perquè d'ell depèn el bon camí a seguir a Catalunya.

L'Alcalde de Barcelona, senyor Aguadé, digué: Jo he vingut expressament a homenatjar al vostre patrici, i referint-me a les paraules de l'amic Morgades de què aquesta placa que avui heu col·locat tenia d'ésser col·locada sis mesos abans, jo dic que no sis mesos abans, sis anys abans. Aquests minyons que l'han organitzada ja la portaven escrita en son cor, perquè Francesc Macià tan gloriós és avui com sis anys enrera. Si voleu seguir els camins que han de portar la llibertat de Catalunya, heu de seguir els homes d'Estat Català, car ells són la rebeldia constant de les lleis que oprimeixen el nostre poble.

A prec dels assistents fa ús de la paraula l'escriptor senyor Puig i Ferrater, dient que mantes vegades els homes es cuidem d'amagar la calúmia que s'han inventat per desvirtuar a una persona sense cuidar-se d'esbrinar el fonament de la causa. Aquesta pedra col·locada avui teniu de guardar-la com un símbol de germanor i mirar-la com un fonament de l'obra que tots volem realitzar.

El senyor Sanmartí declarà que ell no és a l'Alcaldia pels seus mèrits personals ni tampoc per les seves dots intel·lectuals, sinó pel seu esperit revolucionari, que de jove ha portat dintre seu i que seguirà lluitant per l'autonomia dels Municipis, per deslliurar-nos del poder centralista que ens lliga de mans i no ens deixa fer res, i digué també que els anys que li manquen de viure vol dedicar-los a treballar per la llibertat de Catalunya i de tots els pobles d'Ibèria.

Finalment s'aixecà a parlar Francesc Macià. Fou llargament aplaudit a peu dret, quan es feu el silenci digué:

No trobo paraules per a correspondre a la vostra expressió d'afecte envers la meua persona. He seguit durant vint-i-cinc anys la mateixa política malgrat d'ésser l'home menys polític que hi pugui haver.

Els obrers, quan estiguin malalts, per comptes d'estar obligats com actualment, a romandre en cases sense les condicions higièniques necessàries tindran llocs apropiats, absolutament gratuïts, on seran atesos fins al seu complet guariment, àdhuc la convalescència, a més d'obligar al patró a que li aboní el jornal complet.

Nosaltres intentarem posar a la nova Constitució de Catalunya dos articles que ja els havia tingut quan era lliure, que diuen: El primer, que cap català no pot ésser obligat a lluitar fora del seu territori i el segon que el servei militar serà voluntari. D'aquesta forma, les guerres que tants homes útils costen a les nacions, haurien desaparegut automàticament, puix que cap ciutadà no voldria anar a lluitar a altres països i en canvi, en el cas d'invasió ni un sol home deixaria d'ésser soldat voluntari per a defensar el territori nacional.

Acabà el seu parlament dient que no el guiava cap ambició en els seus propòsits més que el seu gran amor a Catalunya, per la qual cosa, ara com sempre, estarà disposat a donar, si calgués, fins la seva pròpia vida.

Una formidable ovació a peu dret saludà les darreres paraules de Francesc Macià.

* * *

El nostre Centre va tenir l'honor d'hostatjar a més del nostre Cabdill i President Honorari don Francesc Macià, els senyors J. Aguadé, J. Puig i Ferrater, senyor Alavedra i comandant Pérez i Farràs, senyor Rubí, senyor Surinyac, senyor Escofet i altres.

El senyor Macià conversà cordialment amb tots i va encoratjar especialment les damiselles que formen el Grup Feminal d'Estat Català que va prendre gran part activa en tots els actes celebrats en honor seu.

A prec del públic que s'estacionà al davant del Centre el senyor Macià va sortir al balcó a despedir-se dels seus compatriotes i va dir-nos que tinguéssim fe amb ell, que un cop aprovat l'Estatut amb les nostres lleis procurarà per tots els mitjans per a millorar l'obrer. (Ovació delirant va despedir a don Francesc).

JOSEP O. D'AGRAMUNT

Sense la protesta de cap bisbe ni arquebisbe, Galán i García Hernández els varen matar en un diumenge.

La bandera de l'estrella

«Cada punta d'ella és com un braç que s'allarga germanívolament a cada una de les cinc parts del món.»

Si consulteu un qualsevol diccionari respecte la significació de la paraula bandera, trobarem per ella les tres definicions essencials següents: que és un tros de roba que per les seves colors forma el distintiu d'un estat o nació, o bé, que és un tros de roba amb l'insígnia de la corporació que representa, i també que és un tros de roba que serveix per a fer senyals convingudes. A nosaltres, pel cas a tractar, ens interessaran les dues primeres, i remarcarem d'una manera especial la segona. És la pedra de toc, l'eix on giravolta el garbuix de paraules dels lírics per exaltar el patriotisme. Qui no recorda els anys de col·legi quan infants en què el mestre es prenien amb tota serietat la tasca parsimoniosa de mestre de música, l'ensenyament del *Salve bandera* o la raquítica *Canción del soldado*, cants oficials en aquella Espanya borbònica per demés criminal que no hem sentit mai, que no voldrem mai, que eternament odiarem, que sortosament no veurem més? A nosaltres, però, aquells cants, aquell exaltament a l'Espanya falsa, no tenien altra virtut que accelerar més i més l'amor a la nostra terra, i quan el mestre entonava les primeres notes de qualsevol *canto*, nosaltres, baix, baixet i com a lenitiu, cantàvem un cant a la Llibertat o no deixàvem de pensar el consabut «mori el rei».

La Història ens diu que la bandera catalana data de la mort de Jofre el Pilós, en què, ferit de mort, posà els seus quatre dits de la mà dreta xopats amb la sang de llur ferida damunt la gramalla groga d'un dels seus lloctinents. Aquesta és la bandera que la Història ens ha llegat; aquesta és la bandera que la Lliga Regionalista ha malmenat i que havia arribat a fer-se odiosa als obrers per creure que aquella bandera era la de la reacció, per ésser ella qui l'empunyava, quan realment era i és una bandera digna de respecte pels afanys de llibertat que enclou. Nosaltres la defensarem tant com puguin les nostres forces i com el que més entusiàsticament pugui defensar-la; avui, però, lluitadors moderns de la Catalunya que neix, i encara que fervents admiradors de la tradició, ens sentim més arrelats a la Història contemporània, per ésser la que hem viscut, i que, com a cosa vista més ens ha emocionat, ja que mai com aquests temps que acabem de passar no havia estat tan vexada la nostra Catalunya.

Per tant, voldria que les intemperàncies sentides contra la bandera de l'estrella no fes créixer certs recels, que només poden tenir-los els que se senten catalanistes de l'Abril. No estranyi a ningú si és isada aquesta bandera, car s'ha de tenir en compte que és la recordadora eterna de Prats de Molló, on Macià feu conèixer al món la Catalunya vexada i escarnida tot temps pel net de Felip V i que nosaltres, fixant-nos amb la segona definició que de bandera hem donat al començament, adoptem com a bandera de partit.

Això no vol dir, i convé d'una vegada per sempre fixar posicions, que nosaltres persistim amb les mateixes idees que ens dugueren al separatisme intransigent; clarament ho digué Francesc Macià a Reus, en la visita que feu — triomfalment — per les terres catalanes.

«Jo era — era, enteneu-ho bé — separatista del Borbó», i nosaltres amb ell hem estat separatistes d'aquell monstre i de l'Espanya oficial — no del poble espanyol — però a més diem nosaltres, hem estat separatistes del rei i de l'Espanya corrompuda, perquè mai donaren la més minsa satisfacció a les aspiracions de Catalunya; però tingui's ben entès, que si la República Espanyola continués — que no sembla pas així — amb la mateixa impassibilitat que la monarquia, tornariem — amb tot orgull — a ésser separatistes disposats a donar, quan fos necessari, la vida per la llibertat de la nostra terra.

PERE ARTIGAS I XAMBÓ

Apreciacions sobre un aspecte de l'imperialisme

(ASSAIG)

Hi ha (encara avui) a casa nostra, i al nostre entendre, per un mal entès *universalisme*, qui té, com a sistema, renunciar al nostre idioma

(principalment en la paraula escrita) emprant-ne, en canvi, un altre que, per bé que ens mereixi tot el nostre respecte, li hem de reconèixer que pel seu afany de domini, marca una tendència imperialista, i per tant, tot lo contrari de ço que es preten defensar.

La raó és clara. El predomini lingüístic d'una col·lectivitat sobre una

altra de característiques distintes però ben definides, porta aparellat, com a conseqüència resultant, el domini de la força, manifestada en l'absolutisme, arbitrarietats i atropells contra el dret dels ciutadans, de parlar amb la seva llengua, símptomes que condueixen fatalment cap a l'imperialisme, que és, precisament, a on cap home de sentiments liberals i justos no pot anar.

Per defensar aquesta tesi, diuen: nosaltres emprem aquest idioma, perquè, parlant-lo molta més gent que no pas el nostre, és una manera d'anar suprimint fronteres i possibilitar la germanor dels pobles.

Aquesta altesa de mires és, certament, molt noble. Aquest concepte bellíssim de solidaritat humana, que tant bé parla a favor dels que el sustenten, nosaltres també sentim la satisfacció de compartir-lo, i no obstant, i per raó d'aquest mateix sentiment universalista, i altres causes abans esmentades, creiem una negació d'aquest mateix principi emprar un altre idioma a casa nostra que no sigui el propi, ja que, a més d'anar contra les lleis de la Naturalesa, és segur que no trobaríem cap més país del món que renunciés a la seva llengua per adoptar-ne una altra.

La Història, en tots els temps, ens ensenya que quan un poble, fent ús de la llei del més fort, n'ha conquistat un altre, lo primer que fa, per afermar llur domini, és imposar el seu idioma.

La natural comprensió de l'amic lector veurà molt bé que no cal pas sortir-se del nostre país per constatar aquest fet.

Això, naturalment, afavoreix sempre l'expansió cultural, i també en altres ordres, del país opressor, en perjudici del país oprimat, ço que ni és humà ni just d'admetre-ho.

No és humà perquè privar de l'instrument primordial d'expressió d'un poble, és anular la col·laboració

d'una col·lectivitat que, qui sap si amb el seu concurs, portaria noves orientacions a la causa del Progrés de la Humanitat, i és, per consegüent la Humanitat mateixa qui podria sortir-ne perjudicada de la supressió d'un idioma, que inevitablement vindria si els que el parlen no tinguessin el valor cívic de mantenir-lo i procurar, donant-li l'escalf col·lectiu, de millorar-lo. I no és just perquè tots els pobles tenen dret a sentir i a pensar segons els hi dicti la seva espiritualitat.

No creiem que sigui molt aventurat de dir que el dia que totes les nacionalitats oprimides hagin recobrat la seva personalitat, s'haurà donat un cop mortal a aquesta plaga que s'anomena imperialisme, i serà llavors quan, lliures tots els pobles de traves, podran conuiu dintre una perfecta harmonia i solidaritat humana, que desgraciadament no és, però que hauria d'ésser la base de l'actuació dels pobles.

JUST

Vicents Puerto i Ventura

FUSTER - EBANISTA

Pressupostos d'obres

Especialitat en projectes
per a botigues i despatxos

Restauració i trasllat de mobles

Fruita, 2 : Vilanova i Geltrú

Paraules de postres

Voldríem parlar a l'entorn d'un àpat celebrat a honor d'un home d'Estat Català (no ens referim a l'àpat d'honor a l'Avi) al qual no poguérem assistir per múltiples raons, i francament ens dolgué força, no cregueu, per deixar-se perdre el sopar extraordinari, perquè som declarats eterns enemics dels àpats suculentos i de les grans diades a benefici del patró estómac, però ens dolgué perquè durant les postres i el cafè, que és on es poden pagar moltes vegades les pessetes del ticket, segons informacions que ens han donat, hi hagueren grans discursos, i fins s'hi sentiren paraules pròpies tan sols de gent molt adalera i que se sap emprendre les coses en línia recta per poguer tenir una personalitat eficient i emparar-se en allò que ho és tot.

A nosaltres ens plau molt aquesta eficàcia que creuen tenir aquests senyors en bé de la nostra estimada Catalunya, però és que aquí hi ha altres engúnies inconfessables.

Nosaltres no tenim inconvenient d'acceptar una part del fons d'aquells discursos, doncs admetem dins Estat Català a tot home que treballi dintre els seus mitjans per la completa llibertat de Catalunya; volem fer constar que això, comprés amb tota l'expressió del pensament, és precisament la causa del nostre ideal.

Hi ha incomptables medis per a poder treballar per la nostra llibertat; no volem indicar-ne cap perquè tots en tenim al nostre costat, que per poc que ens hi fixem, trobarem quin és el lloc d'acció que ens ha d'ajudar a la dignificació dels ideals que ens hem de fer mereixedors.

Queda entés, doncs, que tot quan es fa pels ideals de Catalunya, és treballar per la seva llibertat; ara, això sí, devem entendre-la aquesta llibertat, si hi ha algun mot que permeti el més variat confussionisme, és aquest, que sembla tan clar i tan categòric, no en dubteu, som molts milers de perso-

nes que en tenim un concepte distint.

Per la tendència que un hom treballa i no gosa confessar-ho, és un principi de la negació del mot llibertat — hi haurà qui ens pugui dir que el no admetre un silenci també és una falta de principi del mot llibertat — quan hom es sent endut per una idea no deu haver d'aclaparar-lo la necessitat d'exposar la públicament; hom no pot realitzar tots els seus pensaments, però pot exposar los.

Nosaltres voldríem que aquests senyors de l'àpat al·ludit, si es senten catalanistes que ho diguin a ple aire, però que puntualitzin quina mena de llibertat volen pels catalans, doncs creiem que la llibertat de Catalunya ha d'ésser pels catalans; del contrari, si fos una terra erma i inhabitada, no caldria que en demanèssim la seva llibertat, perquè per ella ja fora complerta; ara cal que quan un prediqui per la nostra llibertat ens digui quina llibertat pels homes persegueix, i no com ara que tan sols parlant d'ésser catalanista, tothom s'hagi de posar quiet sense saber si és una qüestió de gràcia o de llàstima.

Nosaltres, en fer aquest comentari, tenim presents les paraules de Francesc Macià: «Fora inútil vessar una sola gota de sang per Catalunya, si en la seva llibertat no s'aconseguís la llibertat social».

ANTONI RAMON

Per manca d'espai ens veiem privats, contra la nostra voluntat, de publicar la ressenya de l'acte que es celebrà al Teatre Bosc el passat diumenge dia 6, en el qual el nostre amic i regidor de l'Ajuntament, En Joan Lleó, parlà del tema «Declaració de Collita i guies de circulació dels vins».

Ho farem en el número vinent.

ROCALLA, S. A.

Rambla Estudis, 14, i Canuda, 2 - BARCELONA

Materials per a teulades, celrasos, revestiments, embans, etc.; Canals amb unió especial, tubs per a conducció d'aigües, dipòsits de 60 a 200 litres amb les tapes corresponents, dipòsits per a waters, voltes per a construcció de sostres, materials de ciment i amiant comprimit, planxes acanalades.

Agència i dipòsit
a Vilanova i Geltrú:

Cristòfol Bernadó

Rambla Francesc Macià, 122

Despatx : Rambla Ventosa, 19

Academia de Tall i Confecció

Sistema
Parisenc

Obertura
1.ª gener de 1932

Per a més detalls :

Tomàs, 6 : Vilanova i Geltrú

El nacionalisme i la qüestió social

Es costum en els partits dits de classe no preocupar-se en ço que fa referència a la qüestió nacionalista.

Sempre s'ha mirat amb menyspreu tot quant en aquesta qüestió fa referència, aprofitant, si cap, totes quantes ocasions es presenten per a combatre als homes que defensen els principis de les nacionalitats i la justícia de la seva causa.

Hem dit justícia i ho refermem, ja que cal tenir en compte que tot aquell qui defensa un principi creu fer-ho amb justícia, i si no fos així, no ho faria, tenint sempre present que qui així ho fa, no s'en serveix d'escambell pel seu profit personal.

Els homes que defensen un ideari qualsevol, prescindint de les teories en què es basen com a concepció filosòfica, en el seu fons, en el fons del seu sí, vulguis no vulguis, hi campeja un sentiment vers la terra on hom ha vist la llum i que s'eixampla a tots aquells que han estat amics d'infantesa i joventut.

Ara bé: és que aquest goig, aquest amor que hom sent vers la terra que ha nascut, està en contraposició amb qualsevol teoria filosòfica, sigui política o bé sigui social?

Al meu albir, no.

Jo crec que es pot ésser anarquista i sentir el principi de la nacionalitat, es pot ésser sindicalista i també així, com també socialista i totes quantes teories que aparentment semblen que hi siguin oposades.

Encara que no ho sembli, pot ésser que molts que hi estan en contra, no es donguin compte que barregin els homes que defensen aquest nacionalisme amb el nacionalisme mateix.

Malauradament veiem i hem vist fins avui arreu del món, que tots els partits dits nacionalistes han estat influenciats d'una manera palesa per les dretes, i com a conseqüència *il·lògica* (no lògica) s'ha cregut que tots els partits nacionalistes eren reaccionaris, sense voler veure que si es presentaven en aquest caire, era degut a que els homes d'esquerra ho deixaven abandonat a les dretes.

La demostració més clara la tenim avui a Catalunya.

Creiem que nacionalisme més reaccionari que el nostre no n'existia arreu del món; només ha calgut, però, que

els homes d'esquerra hi portessin el seu esforç i tot ell s'ha capgirat esdevenint, sense cap classe de dubtes, un moviment esquerrà, i ben esquerrà!

Pot ésser que un partit nacionalista, no essent com no és un partit de classe, no pugui donar el màxim de satisfacció a les aspiracions obreres; sí que crec, però, que ben encausat pot influir-hi, i força, a obtenir-les; demés pot ajudar, com a mitjà de propaganda a que les classes dites mitges puguin tenir una idea més clara i precisa de quines són les aspiracions dels obrers i no oposar-se d'una manera sistemàtica a les peticions de millora que es fan i fer-los-hi comprendre que de dret a la llibertat, a la justícia i al benestar, també n'hi tenim nosaltres, i com més clara i més justa sigui aquesta comprensió de l'afer social, menys dolorós serà per ells i per nosaltres la implantació d'un nou règim social.

Cal tenir en compte ço que s'ha repetit mantes vegades: volem l'home lliure dintre el municipi lliure... dintre la regió lliure... dintre l'estat lliure.

JOSEP XAMBÓ

De l'Ajuntament

Sessió del 26 de novembre

Ja un cop llegida l'acta de la sessió anterior entrà el regidor Joan Cardona, cosa molt particular per ell, que sempre hi és a punt de fer una intervinió amb el públic i donar l'ordre del dia abans de començar. El Secretari va fent el recital d'una pila de comptes, sol·licituds i de dictamens, que en cap d'ells hi ha interpelació; tot va lliscant com la seda i sense cap contratemps, fins que s'arribava a l'informe dels farmacèutics titulars, després d'un curt debat en el que hi intervenen varis regidors, s'acordà una revisió d'aquest servei per la comissió indicada a tal efecte, perquè estudié si veritablement és un servei d'utilitat o si no fa cap falta. Es posa també a discussió una petició que per escrit ha fet el Cap de Vigilància Municipal amb motiu d'haver sigut traslladat de l'estatge del Municipi on vivia; si no fos que el nostre deure ens hi obliga, no ens veuríem pas amb cor de fer-hi cap comentari, després d'haver hagut de presenciar una discussió, que sinó perquè sabíem on ens trobàvem, hauríem cregut que èrem al mig d'aquell lloc comú on les dones deixen com a pasques les prendes de vestir; en aquest debat—si debat se'n pot dir—hi intervingueren: Planas per explicar el seu vot particular contra el dictamen que havia presentat la Comissió, tot i fent-se ressó de la demanda del cap de municipals, si bé no podem negar que potser tenia part de raó, hem de convenir que Nolla parlà en termes molt més convincent i ens plagué aquell accent d'obrerisme que aquest regidor no descuida mai quan parla; també intervingué Urpí fent una aclaració per creure que els contra-opinants, malgrat pertànyer a una mateixa minoria, no estaven d'acord per haver confós un dels punts que es discutien. Freixas vol donar una solució, però no satisfé al Consistori; arrant de la proposició d'aquest últim regidor, tinguèrem el plaer de poder escoltar un eloqüent discurs del regidor Miró, fent constar que l'Ajunta-

ment pagava al dit empleat els gastos de vestuari i de gorra; per cert que fou aquí potser quan la discussió devallà més ràpidament a la categoria abans dita.

Són aprovats cinc dictamens de les comissions de Governació, Foment i Hisenda, tots ells d'interès, però com que no suscità discussió, no ho detalllem per no fer-nos pesats.

La Comissió de Cultura quedà facultada per proveir de material didàctic les noves escoles que s'han de crear.

Acabada l'ordre del dia, té la paraula Lleó, que dóna compte al Consistori de l'Assemblea Viti vinícola de Figueres, en la qual hi assistí junt amb el seu company Soler i Nou. Al regidor Carbonell li ofereixen la presidència de la Comissió dels tràmits del vi, la qual accepta amb molta satisfacció; fins aquí dóna gust i no ens podem queixar que un regidor de la minoria que ell pertany estigui tan disposat a treballar.

La sessió s'aixecà tranquilament.

Sessió del 3 de desembre

El Secretari dóna fe que després de la sessió deu tenir molta feina; diem això a judicar que li deu convenir acabar aviat per la rapidesa en què llegeix, fins el punt de només arribar-se sentir el soroll d'un borinot que rodés per la sala; fet d'aquesta forma, potser seria millor que es precindís d'aquesta plàtica oficial, que al cap d'avall, no dóna temps als regidors d'entendre paraula. Acabada l'acta va llegint una pila de papers — sempre amb la mateixa rapidesa — i no s'estronca aquell soroll fins que Soler i Bertran demana la paraula perquè ha entès que parlaven de casa seva, i, en efecte, es llegia un dictamen amb el pla i el pressupost de l'asfaltat del carrer del Progrés. Es pretèn altra vegada cridar als veïns d'aquell carrer per si volen contribuir amb una part a les despeses del pressupost; si abans no hi estaven conformes, valent quatre, potser ara s'hauran enriquit molt i en podran pagar vuit. Convindria que la Comissió d'Hisenda, que tantes al·lusions fa de què no hi ha diners, hagués desestimat aquest pressupost, tota vegada que encara que sigui una obra útil avui és innecessària i es deu haver de mirar on s'aboquen els cabals del Municipi; no vulguem ésser massa rics quan en realitat tots sabem qui som.

Havent-se acabat l'ordre del dia, l'Alcalde aixecà la sessió, després d'haver parlat Lleó de la Conferència Viti vinícola que es celebraria al Teatre Bosc el dia 6. A dos quarts d'onze ens en poguèrem anar cap a casa, i, per un moment, estiguèrem d'acord amb les presses del Secretari.

Sessió del 10 de desembre

El que desvetllà més l'interès dels assistents esdevingué passat l'ordre del dia i totes les demés preguntes particulars, quan l'Alcalde, creient que no podia motivar cap retruc a darrera hora, preguntà al Consistori si aquest any pensava seguir la costum sobre l'*aguinaldo* dels empleats; el bon home es referia a la doble paga que cobren tots els empleats del Municipi. Lleó demanà la paraula. (Volem fer constar que s'escaigué que Lleó pertanyés a la nostra minoria, però el que ell digué ho hauria pogut contestar qualsevol altre regidor i ens hauria satisfet igualment. Diem

això perquè el que nosaltres vàrem presenciar amb esperit d'equitat, no volem guardar-s'ho, malgrat pequem d'una lleugera immodèstia). Lleó digué que ell entenia que si un home necessitava més sou i s'el defensava, no podia negar-se-li, qüestió molt diferent de pagar extraordinaris als que ja cobren cada mes un sou retribuït; amb tot, però — digué — si la Caixa Municipal permet tal esplendidesa, demano al Consistori que si hi ha acord amb aquest augment extraordinari, que es faci extensiu al Patronat de Pobres i als obrers parats, per aquests últims donar-els-hi feina a tots, els quatre dies de la setmana de Nadal. Ferrer i Parera contestà que si això es feia compareixeria molta gent de fora i fins potser algun inútil, repllicant-li Lleó que Vilanova tenia un Centre Obrer on eren inscrits tots els que es trobaven sense feina; a més d'això, l'Alcalde té una llista on hi ha uns 160 inscrits, i que si hi comparegués algun inútil, amb aquest se li dongués també el subsidi sense treballar, tota vegada que no podia. No són només els b ns, els que tenen dret a la vida i als aliments. Després de discutir-se una estona, es quedà que la Comissió de Foment estudiaria el pla exposat per Lleó amb tota l'urgència que requereix. Després d'haver-se quedat així, i quan els regidors ja s'aixecaven, el president de Cultura, regidor Planas, exclamà amb to força irònic: Només voldria que cada setmana fos Nadal per poguer abolir els sense feina.

WEIS UND SCHWARZ

Anís
Penedès

Anton Gallemí

Vilafranca del Penedès

CASA SERRA

Grans
Novetats
en Articles
d'Home

Progrés, 28 - Vilanova i Geltrú

Sucursal a Sitges:
Cap de la Vila

Imp. Econòmica : Vilanova i Geltrú